

INNOVATSION MUSIQIY TA'LIM: "UMUMIY FORTEPIANO SINFI" DA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI

Zuxra Sotvoldiyevna Sadikova

zuxrasadikova1965yun@gmail.com

O'zDK huzuridagi Botir Zokirov nomidagi Milliy estrada san'ati instituti

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy ta'lim tizimida "umumiy fortepiano" sinfining zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali dars jarayonlarining samaradorligini oshirish haqida so'z olib borilgan. Bunda "umumiy fortepiano" sinfida ta'lim jarayonlarida qo'llanilishi mumkin bo'lgan zamonaviy metodlar, mustaqil izlanish olib borish yuzasidan tavsiyalar va foydali bo'lgan ma'lumotlar bilan yoritilgan.

Kalit so'zlar: musiqa o'qitish metodikasi, umumiy fortepiano, zamonaviy ta'lim, raqamli texnologiyalar, mustaqil ta'lim, ijrochilik mahoratini shakllantirish

INNOVATIVE MUSIC EDUCATION: ISSUES OF USE OF MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN "GENERAL PIANO CLASS"

Zukhra Sotvoldiyevna Sadikova

zukhrasadikova1965yun@gmail.com

National Pop Art Institute named after Botir Zakirov under the UzSC

Abstract: This article focuses on improving the effectiveness of lesson processes through the application of modern technologies of the "common piano" class in the modern educational system. In this, the "general piano" class is illuminated by modern methods that can be used in educational processes, recommendations on independent research and information that is useful.

Keywords: music teaching methodology, general piano, modern education, digital technologies, Independent Education, formation of performance skills

Hammaga ma'lumki raqamli texnologiyalar har qanday sohada o'zining keng qamrovli ta'sirini ko'rsatib kelmoqda. Shu jumladan musiqa san'ati ham texnologiyalar ta'sir doirasida o'zining yangi qirralarini ochib kelmoqda. Jumladan musiqiy ovoz rejissyorligi, multimedia dasturlari, online ta'lim jarayonlari, videodarsliklar va hokazo. Ushbu maqolada texnologik rivojlanish umumiy fortepiano sinfida qanday ta'sir doiraga ega ekanligini ko'rib chiqamiz. Avvalombor fortepianoda ijro etishda zamonaviy o'qitish metodlarining bir necha jihatlarga

e'tibor qaratamiz. Quyida eng ko'p ishlatiladigan metodlar va yondashuvlarning ba'zilar keltirilgan:

Raqamli o'quv materiallar: Hozirgi kunda onlayn kurslar, video darslar va interaktiv dasturlar orqali fortepiano o'rganish juda qulay. Bu metodlar o'quvchilarni vizual va eshitish orqali o'qitadi. Raqamli o'quv materiallari fortepiano o'rganish jarayonini yanada qulay va samarali qilishga yordam beradi. Quyida raqamli o'quv materiallari turlari va ularning afzalliklari keltirilgan:

Onlayn Kurslar: Turli platformalarda, masalan, Udemy, Coursera, Master Class va boshqalarda mavjud kurslar. Ushbu kurslar ko'pincha videodarslar, amaliy mashqlar va nazariy materiallarni o'z ichiga oladi.

Interaktiv Dasturlar va Ilovalar: Piano Marvel, Synthesia, Flowkey kabi ilovalar. Bu vositalar notalarni o'qishni, musiqani o'ynashni va harakatlarni tez-tez bajara olishni o'rganishga yordam beradi. Bular ko'pincha grafik interfeysga ega bo'lib, o'quvchilarning qiziqishini oshiradi.

Musiqiy O'qish Platformalar: Sheet Music Plus yoki MusicNotes kabi internet saytlar orqali notalar va partituralarni xarid qilish. Raqamli notalar oson yuklab olinadi va ularni raqamli qurilmalarda o'qish imkoniyatini taqdim etadi.

Musiqiy nazariy darsliklar: Har xil raqamli kitoblar va darsliklar orqali musiqa nazariyasini o'rganish. Bular o'qituvchilar tomonidan tayyorlangan resurslar bo'lib, o'z ichiga grafik, diagramma va boshqa ko'rsatma materiallarini o'z ichiga oladi. Bunday raqamli resurslar va materiallar fortepiano o'rganishni uchun foydalidir, chunki ularni istalgan vaqtda va joyda fodalaniish imkoni bo'ladi, hamda o'qishga qiziqishni oshiradi. Ularning yordamida o'z ijodingizni rivojlantirib, mahoratni oshirish mumkin.

Ta'lim va trening dasturlari: O'quvchilarning o'z tajribasini oshirish uchun vaqtni samarali tashkil etish, shu jumladan, kundalik amaliyot dasturlari tayyorlash muhimdir. Bu, o'quvchilarga muntazam mashq qilishni va doimiy ravishda rivojlanishni ta'minlaydi. Ta'lim va trening dasturlari fortepiano o'rganishda muhim rol o'ynaydi. Ular qiziqarli o'quv jarayonini ta'minlaydi va o'quvchilarga maqsadlariga erishishda yordam beradi. Quyida fortepiano o'rganish uchun mo'ljallangan ta'lim va trening dasturlarining turlari va foydalari keltirilgan:

An'anaviy O'qitish Dasturlari: yakka darslar: mutaxassis o'qituvchilar bilan olib boriladigan darslar, o'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos ravishda rejalashtiriladi.

Onlayn Kurslar: Massive Open Online Courses (MOOCs): Coursera, edX va Udemy kabi platformalarda fortepiano bo'yicha kurslar. Ushbu kurslar videodarslar, amaliy mashqlar va muhokamalarni o'z ichiga oladi.

O'yinli resurslar: Onlayn platformalarda o'z-o'zini o'rganish imkoniyatlarini taqdim etadigan dasturlar (masalan, Flowkey va Simply Piano).

Musiqiy nazariy va kompozitsiya dasturlari:

Nazariy darslari: Musiqa nazariyasini o'rganishga qaratilgan kurslar va dasturlar. Bu raqamli va bosma ta'lim materiallarini o'z ichiga olishi mumkin.

Kompozitsiya darslari: O'quvchilarga o'z musiqalarini yaratishga yo'naltirilgan maxsus darslar.

Improvisatsiya va yaratuvchanlik: Zamonaviy metodlar o'quvchilarga o'z ijodini rivojlantirishga va improvisatsiya qilishga imkon beradi. Bu, o'z musiqa uslublarini topishda va musiqani tushunishda yordam beradi. Improvisatsiya va yaratuvchanlik musiqa sohasida muhim jihatlardan biridir. Ularning har biri musiqachi va ijrochi uchun o'ziga xos imkoniyatlar yaratadi.

Improvisatsiya - bu real vaqtda yangi musiqiy materialni yaratish jarayoni. Fortepiano yoki boshqa musiqiy asboblardan ijro etilgan improvisatsiya o'zining o'ziga xosligi, yangiligi va shaxsiy ifodasi bilan ajralib turadi.

Tekshirish va baholash: O'quvchilarning rivojlanishini kuzatish va baholash uchun zamonaviy texnologiyalar (masalan, audio va video yozuvlar) qo'llanilishi mumkin. Bu, o'z xatolarini ko'rishga va yaxshilanish uchun strategiyalar ishlab chiqishga yordam beradi.

Musiqiy nazariya va amaliyot birlashuvi: Nazariy bilimlarga e'tibor berish va amaliy mashqlar bilan birga olib borish o'quvchilarga musiqiy tushunchalarni chuqurroq anglashga yordam beradi. Musiqiy nazariya va amaliyot birlashuvi musiqachilarning ijodiy jarayonida muhim rol o'ynaydi. Bu ikki unsur bir-birini to'ldirib, musiqiy ifoda va ijro ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Musiqiy nazariya va amaliyot birlashuvi musiqachining ijodiy jarayonini boyitadi. Nazariy bilimlar amaliy ijro va yaratuvchanlikni rivojlantirishda yordam beradi, shuningdek, musiqachiga o'z his-tuyg'ularini va g'oyalarini eng yaxshi tarzda ifoda etishga imkon yaratadi. Musiqiy ijro jarayonidagi bu uyg'unlik ham ijrochilikni, ham kompozitsiyalashni chuqur tushunishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Akramova X. (2020). Zamonaviy multimedia vositalaridan foydalanish - muvaffaqiyat garovi. Архив Научных Публикаций JSPI, 1(12)
2. Dilmurotov M. – "Maktab repertuarini innovatsion tizimlash" Toshkent-2024
3. Ishaliyev J. – "Cholg'u ijrochiligi (Estrada fortepiano)" Toshkent-2024